

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Gottlieb Christophori Harles Anthologia Graeca Poetica

Harless, Adolf Gottlieb Christoph

Baruthi, MDCCXCII.

VD18 13527622

Ex Solonis Reliquiis Poeticis.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18225

EX SOLONIS RELIQVIIS POETICIS *).

Μνημοσύνης καὶ Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἀγλαά τέκνα, 1

Μοῦσαι Πιερίδες, κλῦτέ μοι εὐχομένω.

Ὀλβον ἐμοὶ πρὸς Θεῶν μακάρων δότε, καὶ
πρὸς ἀπάντων

Ἀνθρώπων αἰεὶ δόξαν ἔχειν ἀγαθήν.

Ἔναι δὲ γλυκὺν ὦδε φίλοις, ἐχθροῖσι δὲ πικρόν. 5

Τοῖσι μὲν αἰδοῖον, τοῖσι δὲ δεινὸν ἰδεῖν.

Χρήματα δ' ἰμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πε-
πᾶσθαι

Οὐκ

*) Hanc elegiam a *Stobaeo* Serm. IX. servatam, Solonis, tam prudentis legislatoris, quam boni poetae, ex *Brunckii* *Gnomicis poetis graecis* pag. 73. sqq. recepimus. Praeter ea contulimus Solonis fragmenta poetica a *Frano. Arn. Fortlagio*, Lipsiae 1776. 8. edita, ubi primum locum illa occupat. Poeta vero optat primum opes legitimo modo acquisitas, tum praecipue celebrat iustitiam Iouis in rebus humanis moderandis idemque recenset varia hominum studia, a v. 43. et conf. *Horat.* lib. I. od. I.
1. De inuocatione Musarum ab initio carminis v. *Schraderum* animadversion. ad Musaeum cap. I. sed poeta h. l. petit a Musis fortunas et bonam famam. De parentibus Musarum sequitur Solon *Hesiodum Theogon.* 915. sqq.

2. μοι est dativus commodi, ut Grammatici aiunt, siue in cuius gratiam et causam aliquid fit.

7. πεπᾶσθαι possidere, ab antiquo πᾶω, unde πάομαι, cuius praeterit. παῖσι. habet possidendi vim, ut et praeteritum verbi πᾶομαι. v. plura in *Io. Dan. a Lennep* Etymologico L. Gr. ab *Euerardo Scheidio*, Traiecti ad

Οὐκ ἐθέλω. πάντως ὕσερον ἤλθε δίκη.
Πλῆστον δ' ὃν μὲν δῶσι θεοὶ, παραγίγνεται
ἀνδρὶ,

10 Ἐμπεδος ἐκ νεότητος πυθμένος ἐς κορυφὴν
Ὅν δ' ἄνδρες τιμῶσιν, ὅφ' ὕβριος ἔκατὰ κόσμον
ἔρχεται· αἰδῶ· ἀδίκους ἔργοισι πειθόμενος,
Οὐκ ἐθέλων ἔπεται· ταχέως δ' ἀναμίσγεται
αὐτῇ.

Ἀρχὴ δ' ἐξ ὀλίγου γίγνεται, ὥσε πυρὸς,
15 Φλόαυρη μὲν τὸ πρῶτον, ἀνιερὴ δὲ τελευτᾷ.

Οὐ γὰρ δὴν θνητοῖς ὕβριος ἔργα πέλει.
Ἀλλὰ Ζεὺς πάντων ἐφορᾷ τέλος. ἐξαπίνης δὲ
Ὡς ἄνεμος νεφέλας αἴψα διεσκέδασεν

Ἡρινὸς, ὃς πόντου πολυκύμονος ἀτρυγέτοιο
20 Πυθμένα κινήσας, γῆν κατὰ πυροφόρον

Διῶ.

Rhen. 1790. 8. edito, h. v. pag. 741. sq. a Valckenario
et Scheidio notata; infra ad Callim. H. in Cerer. v. 128.

10. ἐκ νεότητος — ab imo fundo usque ad summum fa-
tigium h. e. ab minimis opibus ad summas usque fa-
cultates.

11 — 13. Diuitiae, non a diis datae, sed ab homini-
bus corrumpentibus, aut per iniuriam acceptae, h. e.
male partae, ὅφ' ὕβριος etc. cum iniuria aliorum, nec iu-
ste obtinentur, sed per malas fraudes arcessitae, non
inuitae sequuntur, h. e. facile quidem colliguntur; mox
vero immiscuntur graui calamitati, h. e. non sunt diutur-
nae et sunt periculosae, hinc. v. 16. ὕβριος ἔργα sunt ope-
i iniuria aliorum et contumelia partae.

14. ἀρχὴ scil. τῆς αὐτῆς. — ὥσε h. l. sicuti.

17. sqq. sequitur elegans comparatio: ut ventus ver-
nus subito dissipat nubes, coelumque reddit serenum;
sic Iupiter iniustorum opes consiliaque dispergere et pu-
nire solet.

Δηώσας καλὰ ἔργα, θεῶν ἔδος, αἰπὺν ἰκάνει
 Οὐρανὸν, αἰθέριν δ' αὖθις ἔθηκεν ἰδεῖν,
 Λάμπει δ' ἡελίοιο μένος κατ' ἀπείρονα γαῖαν
 Καλὸν, ἅταρ νεφέων οὐδέν ἔτ' ἐστὶν ἰδεῖν.
 Τοιαύτη Ζηνὸς πέλεται τίσις, εἰ δ' ἐφ' ἐκάσῳ,²⁵
 Ὡς περ θνητὸς ἀνὴρ, γίγνεται ὀξύχολος.
 Αἰεὶ δὲ οὐ τι λέληθε διαμπερές, ὅς τις ἀλιτρον
 Θυμὸν ἔχει· πάντως δ' ἐς τέλος ἐξεφάνη.
 Ἀλλ' ὁ μὲν αὐτίκ' ἔτισεν, ὁ δ' ὕπερον ἦν δὲ
 Φύγῳσιν

Αὐτοὶ, μηδὲ θεῶν Μοῖρ' ἐπιθσα κίχην, 30
 Ἦλυθε πάντως. Ἄντις ἀνάτιοι ἔργα τίνουσιν
 Ἡ παῖδες τέτων, ἥ γένος ἐξοπίσω.
 Ονήτοί δ' ὦδε νοεῦμεν, ὁμῶς ἀγαθὸς τε κα-
 κός τε·

Ἐδλήν δ' εἰς αὐτῆς δόξαν ἕκαστος ἔχει,

Ποίη

21. καλὰ ἔργα laetas segetes. ἔργον, vt Latinorum opus
 proprie de opere rustico. v. Mall. ad Longi Pastor. pag.
 37. Lamb. Bos. Obfl. crit. cap. VI. pag. 32.

25. Fortlage interpungit et legit: — τίσις· οὐ δ' ἐφ'
 ἐκ. quoniam cum vocc. εἰ δ' noua inchoetur sententia,
 nec amplius pertineat ad comparatum.

29. ἦν, quod est εἰς αὐτῶν dedit Brunck. vulgo εἰ, quod
 cum coniunctiuo iunctum ille solocum putat. adde Da-
 uesii Miscell. crit. pag. 324.

31. αὐτῶν ἀνάτιοι, Brunck, sensu flagitante, et poste-
 rius iam dederat Winterton. αὐτίκ' ἀνάτια Fortlag. et
 reliqui.

32. τούτων, ἥ γένος ἐξοπίσω bene Brunck. ex codicis
 margine, pro vulgato τέτων ἡγεμόνων ὀπίσω.

34. Brunck sequutus est Sylburg. interpunctionem:
 Fortlage retinuit priscam: — κακός τε, ἐδλήν, ἦν αὐτὸς
 δόξαν ἐκ. ἔχει.

35 Πρίν τι παθεῖν· τότε δ' αὖτις ὀδύρεται. ἀχρὶ
δὲ τότε

Χάσκοντες, κέφαις ἐλπίσι τερπόμεθα.

Χ' ὅσις μὲν νέσοισιν ὑπ' ἀργαλέης ἐπιέσθη,

"Ὡς ὑγιῆς ἔσται, τῷτο κατεφράσατο.

"Ἄλλος δειλὸς ἐὼν, ἀγαθὸς δοκεῖ ἔμμεναι ἀνὴρ,

40 Καὶ καλὸς, μορφὴν δ' χαρίεσσαν ἔχων.

Ἐἰ δέ τις ἀχρήμων, πενίης δέ μιν ἔργα βιάται,

Κτήσαδαι πάντως χρήματα πολλὰ δοκεῖ,

Σπένδει δ' ἄλλοθεν ἄλλος. Ὁ μὲν κατὰ πόντον ἀλάται

Ἐν νηυσὶ, χρήζων οἴκαδε κέρδος ἄγειν,

45 Ἰχθυοέντ', ἀνέμοισι φορζόμενος ἀργαλέοισι,

Φειδωλὴν ψυχῆς οὐδεμίην θέμενος.

"Ἄλλος γῆν τέμνων πολυδένδρεον, εἰς ἐνιαυτὸν

Λατρεύει, τοῖσι καμπύλ' ἄροτρα μέλει.

"Ἄλλος Ἀθηναίης τε καὶ Ἡφαίστου πολυτέχνευ

50 Ἔργα δαιεῖς, χειροῖν ξυλλέγεται βίοντον.

"Ἄλλος Ὀλυμπιάδων Μισσέων πάρα δῶρα διδάχθη,

Ἰμερτῆς σοφίης μέτρον ἐπιστάμενος.

"Ἄλλον

41. ἔργα] h. l. inseruit periphrasi: idem ac ipsa egestas. conf. *Mimmerm.* III. 12. *Aristoph. Plutum* 552 553.

47, εἰς ἐνιαυτὸν, quotannis seruit, h. l. mercede conductus praestat operam diurnam illis, qui (τοῖσι pro ἐκείνοις, οἷς,) exercent agriculturam.

50. ἔργα δαιεῖς ex cod. regio restituit Brunck. Vulgatum ἀργαλέοισιν valde vexavit interpretes. v. Fortlage.

52. σοφίης h. l. ποσειδος. — mox ἀναξ dicitur Apollo per excellentiam. v. Schol. ad *Aristoph. Plut.* v. 438. de origine vsuque tam strictiore, quam latiore h. voc. copiosus est *Clem. Biagi* in monumentis graecis ex museo — Iac.

Ἄλλον μάντιν ἔθηκεν ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων·

Ἔγνω δ' ἀνδρὶ κακὸν τηλόθεν ἐρχόμενον,

Ὡς συνομαρτήσσι θεοί· τὰ δὲ μόρσιμα πάντως 55

οὔτε τις οἰωνὸς ῥύσεται, ἔθ' ἱερὰ,

οὔθ' οἱ Παιῶνος πολυφαρμάκῃς ἔργον ἔχοντες

Ἰητροί, καὶ τοῖς οὐδὲν ἔπеси τέλος.

Πολλάκι δ' ἐξ ὀλίγης ὀδύνης μέγα γίγνεται

ἄλγος,

Κοῦκ ἂν τις λύσῃ ἥπια φάρμακα δούς· 60

Τὸν δὲ κακὰς νύσσοισι κυκώμενον ἀργαλέαις τε

Ἀψάμενος χειροῖν, αἴψα τίθησ' ὑγιῇ.

Μοῖρα δέ τοι θνητοῖσι κακὸν φέρει, ἥδὲ καὶ

ἑσθλόν·

Δῶρα δ' ἄφικτα θεῶν γίγνεται ἀθανάτων.

Πᾶσι δέ τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις οἶδε 65

Ποῦ σχήσειν μέλει, χρήματος ἀρχομένου.

Ἀλλ'

Nanii, Romae 1785. 4. pag. 161 — 190. Infra ab Homero H. in Solem. 17. sol adpellatur ἄναξ, Hercules autem ab Aristoph. Acharn. 94. et sic alii. Apollo, quoniam a Ioue edoctus est μαντικὴν, artem vaticinandi; (v. Spanhem. ad Callim. H. in Iou. v. 69.) dicitur hic alium reddidisse vatem (μάντιν ἔθηκεν. v. infra ad Mimnerm. I. 9.)

57. οἱ παιῶνος — ἔργον ἔχοντες sunt scientia medica praediti. medici — v. 58. τέλος est perfectio: S. neque augures neque extispices neque medici scientissimi ea, quae a fato constituta sunt (τὰ μόρσιμα), possunt auertere.

61. Deprehendisse sibi videtur Brunck in hoc disticho arcanum illud le magnétisme Animal. — κυκᾶσθαι proprie de liquidis et humidis, si commiscuntur, tum in specie de iis, qui de equis turbantur et consternantur: et metaphorice de omni conditione alicuius rei perturbata: h. igitur l. de iis, qui grauib. laborant morbis. Fatum tamen suum nemo evitare potest, hinc vir bonus saepe est infelix, etc.

Ἄλλ' ὁ μὲν ἐνδοκιμῆν πειρώμενος, οὐ προνοήσας,
 Ἔς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσε·
 Τῷ δὲ καλῶς ἔρδοντι θεὸς περὶ πάντα τίθησι
 70 Συντυχίην ἀγαθὴν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης.
 Πλῆστε δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνθρώποισιν.
 Ὅι γὰρ νῦν ἡμέων πλείστον ἔχουσι βίον,
 Διπλάσιον σπένδουσι· τίς ἂν κορέσειεν ἅπαντας;
 Κέρδεά τοι θνητοῖς ὥπασαν ἀθάνατοι·
 75 Ἄτη δ' ἐξ αὐτῶν ἀναφαίνεται, ἣν ὁπότεν
 Ζεὺς
 Πέμψῃ τισομένην, ἄλλοτέ κ' ἄλλος ἔχοι.

69. καλῶς ἔρδοντι. Sic cum Stobaeo Brunck. at ego malim cum Fortlagio aliisque κακῶς, ne oppositio grata et necessaria evanescat: suum cuique est fatum, hinc probi saepe, omni studio adhibito, non proficiunt, improbi vero rem prospere agunt, diique efficiunt, ἔκλυσιν ἀφροσύνης vt minus inconsideranter agant.

71. πεφασμένον ἀνθρώποισιν] sic Theognis, (apud quem hoc distichon legitur, forsan ex Solone, cui id Aristoteles, Basilii et Stobaeus tribuunt, a docto quodam Theognideorum interprete aut lectore aut compilatore margini sui exemplaris adpositum, ab alio autem in textum receptum) v. 227. seq. sed Fortlage cum aliis πεφασμένον ἀνδράς, κατὰ. S. Homines semper plura appetunt. — βίον h. l. opes.

76. ἄλλοτε ἄλλος ἔχει Fortlage. ἄλλοτέ τ' ἄλλος ἔχει alii. Ex cod. ἄλλοτέ τ' α. ἔχει mutavit Br. ἄλλοτέ κ' α. ἔχει malit tamen in notis. ἄλλοτ' ἂν α. ἔχει. S. suo quisque tempore sentiet vindictam dei ulttricem, et poenas dabit avaritiae atque iniustitiae.

EX MIMNERMI *)

ELEGIIIS **).

Τιθωνῷ μὲν ἔδωκεν ἔχειν κακὸν ἄφθιτον ὁ
Zeus

Γῆρας, ὃ καὶ θανάτῃς ῥίγιον ἀργαλές.

Av-

*) De Mimnermo, Colophone, Ioniae oppido, orto, parum constat. Tempore Solonis vixit, clarus poeta elegiacus, et inuentor pentametri esse dicitur.

**) Sequuti eramus in superiore editione Stephani exemplar, *Theocriti aliorumque poetarum Idyllia* (MDLXXIX in 12. s. notis) inscriptum p. 45. et contuleramus *Wintertoni Poetas minores Graecos* pag. 505. apud quem tamen et *Brunck.* in *Gnomicis poet. gr.* p. 68. sqq. e cuius recensione textus verba constituimus, alius plane ordo est versuum. Duo priores reperiuntur apud Winterton. vbi Stephanus quinque antea posuerat; ab initio autem stellulae sunt adpictae, quasi in suo exemplo aliquid defuisset. Eadem diuersitas ordinis versuum et fragmentorum est apud *Vrsinum* in carmin. IX. illustr. femin. pag. 227. nec non in poetis gr. heroici carminis ab Stephano editis, tom. II. pag. 484. adde *Stobaeum* cap. 115. pag. 592.

v. 1. Τιθωνῷ. Mythus de Tithono ab Aurora rapto, ad Cyprias fabulas referendus videtur *Groddeckio* p. 42. diss. de Hymnis Homer. Tithonum, filium Laomedontis, Aurora ob formam faciei pulcerrimam adamauit, et propter senectutis vitaeque longinquitatem, quum mori non potuisset, in cicadam mutauit. vide *Hygini* fab. 270. ibique *Munk.* : *Homer.* Odyss. 4, 1. ibique *Schol.* eiusdemque *H.* in *Vener.* I. v. 219. sqq. *Tyrtaeum* III. v. 6. ibique *Klotz* pag. 71. Duo priores versus sunt in *Br.* edit. fragm. IV.

ἄφθιτ. de hoc vocabulo vide disputat. *Dorvillii* in *vann.* crit. pag. 33. Est enim epitheton ordinarium rebus diuinis datum. —